

401/2221

התאחדות כולאי ישראל
הספריה

בול זכרון לחללי צה"ל

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

* ב ה ת א ח ד ו ת *

האגודה מקיימת פגישות בימי ג' בשבוע הראשון ובשבוע השלישי של כל חודש משעה 19.30. המעוניינים יפנו טלפונית לפי טל' 941874 או בכתב לת.ד. 230, מיקוד 73101, ראשון לציון.

8 ישראלים לתערוכה בפריס

לתערוכת הבולים "פילקספרנס" שתקיים ביוני 1982 בפאריס, נרשמו 8 מציגים ישראליים: נסטויטר - תערוכת בולים; נ. קפלן - אתיופיה ודואר אויר; ח. סינק - אוסטרליה קלאסית; א. וובר - באוואריה; א. ליבו - ארץ הקודש; י. שבתאי - מנהלת העם; פרופ' ע. אילן - רפואה בבולים; שמואלי - רוסיה. הקומיסר בתערוכה זו הוא נחום קפלן. תערוכה נוספת תתקיים השנה בוואדו, בירת ליכטנשטיין. רפי לבנת ישים שופט ישראלי בתערוכת "פילקספרנס".

שופט ישראלי בקנדה

י. ברק ישים שופט ישראלי בתערוכת הבר לים הבין-לאומית לנוער בקנדה. התערוכה תתקיים בין ה-20 - 24 במאי בטורונטו.

חוג בולאי

במשרד הבטחון

בין גימלאי משרד הבטחון פועל חוג בר לאי שנועד להרחבת הידע הבולאי, גיבוש חברתי ויצירת קשר בין בולאים. המעוניינים יפנו אל האירגון הארצי של עובדי משרד הבטחון, רחוב דוד אלעזר 2, הקריה, ת"א - 67673 (חוג לכולאות).

מתנדבים לתרגום

קוראים המוכנים להקדיש מזמנם לתרגום מאמרים בולאיים, מאנגלית וצרפתית לעברית, לפרסום בירחון הבולאי, מתבקשים לפנות אל המערכת ת.ד. 21224, תל-אביב 61211.

י. אוקו - יו"ר

וועד חדש להתאחדות

באסיפה הכללית השנתית שהתקיימה בתל-אביב נבחר וועד פועל חדש לשנת 1982. לאחר סקירה כללית של היו"ר היוצא י. אוקו - דו"ח הגזבר א. ארצי היה דיון קצר והערות לגבי פעולתה של וועדת ביקורת.

בתום הדיון נבחר י. אוקו לשנה נוספת כיו"ר ההתאחדות. לוועד נבחרו 8 חברים: י. שבתאי, פרופסור ע. אילן, מ. ויגוצקי, ל. בלאו, ח. סינק, ש. ארצי, א. שטקל, וד"ר ד. שמעוני. לוועדת הביקורת נבחרו: מ. סונדק, י. סלר, צקי וי. ברק. לוועדת בורות נבחרו: השופט חרמון מחיפה עו"ד וובר מהרצליה וה. מינץ מתל-אביב.

וועד חדש באגודה התל - אביבית

באסיפה הכללית באגודה התל-אביבית נבחר וועד בן 7 חברים: ל. בלאו - יו"ר; י. סלוצקי - סגן יו"ר וחבר וועדת הכספים; ד. רשף - גזבר, מ. שמואלי - מזכיר, עו"ד וובר - תרבות; י. אוקו - וי. מירז - הנהלת המועדון.

באגודת חיפה

באסיפה הכללית נבחר וועד חדש לשנת 1982; א. חרמון יו"ר, והחברים בן-הדור, נסטויטר סינק, נלי קטצ'ר, דוד קמפף (גזבר), אליעזר איסטנר ועו"ד שמעון קוינטר (מזכיר). לוועדת הביקורת: ד"ר י. רימון נ. גרי. לוועדת "מדלית גרוע" נבחרו: יו"ר האגודה בתוקף תפקידו והח' הנס סינק וק. בר-אילן. נערך דיון על בעיות מס חבר וצורת גבייתן. לאחר וויכוח אושרה ההצעה של -200 שקל כמס שנתי שיש לשלמו עד 31.3.82. תשלום לאחר תאריך זה יהיה קשור בתוספת של 10% מדי חודש בחודשו.

באגודת ראשון לציון

באגודה הבולאית בראשון לציון התקיימו בחירות ונבחר וועד לשנת 1982; גדעון לוי - יו"ר, אורי רוטשילד - גזבר, חיים גמזו ומרסל כהן - חברים.

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Fédération des Sociétés Philatéliques Israéliennes

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Editor: **ARIE LYNN**

Redaction: Dr. Z. Shimoni, Prof. E. Eylan

TEL-AVIV, P.O.B. 21224, 61-211

MARCH - APRIL

העורך: אריה לין

המערכת: פרופ' ע. אילן, ד"ר צ. שמעוני

ת.ד. 21224, ת"א, מיקוד 61-211

3-4 (170)

אדר-ניסן תשמ"ב

בתוכן

2. בהתאחדות.
3. בטור אחר
- 4-5. חדשות הבולאות בישראל.
6. חותמות חדשות בגולן.
7. החותמות האחרונות.
8. בולים לזכר הרוגי המלכות.
9. בספרות הבולאית.
- 10-11. שרתי הרואר ב"א"י.
- 12-13. דואר אויר מירושלים הנצורה.
- 14-15. יוראיקה.
- 16-17. מעטפות דואר משנות צנע.
18. המיקוד ובעיותיו.
19. מכאן ומכאן.
20. דיוקן החודש.
- 21-22. חדשות באנגלית.
23. מכתבים למערכת, כתובות.

התאחדות אגודות הבולאים בישראל
ת.ד. 2896, תל-אביב

Fédération des Sociétés Philatéliques
Israéliennes
P.O.B. 2896 TEL-AVIV, ISRAEL

בשער: בולי ישראל חדשים

עיצוב השער: א. אדלר

בטור אחר

הממשלה החליטה ובוודאי שהחלטה תכובד וסידרת הבולים בת 20 דיוקנאות זכ" רון להרוגי המלכות אכן תופיע. (ראה ידיעה ב"חדשות הבולאות"). מה שנותר לנו הוא להביע דעתם של אספנים רבים שהחלטה לא נראית להם והיו רוצים שתגנו ובמקום 20 בולי הדיוקן שנועדו להופיע יונצחו מיני מבצעים של יחידים ורבים, אך לא בולי דיוקן למספר גבורים.

אין ספק שהצבור בארץ מוקיר זכרם של בנינו שחרפו נפשם על תקומת המדינה וב- טחונה, אולם כאלה יש לצערנו אלפים. כיצד נסביר לאמהות השכולות הרבות, שבניהן נ- פלו בפריצת הדרך לירושלים, במעבר המי- תלה, בשחרור הכותל ובמבצעי בטחון רבים אחרים. נאמר להן שהנחת מטען חבלה בימי הבריטים היה מעשה נועז יותר מאשר חילוץ שבויי אנטבה למשל או כל מבצעי צה"ל ה- נועזים יחד.

לא את האמהות השכולות לא נשכנע ובצדק. כי דם בניהן יקר כדם בנים אחרים. ואם כך, הדבר, יש מקום להנציה מבצעים ולא גבורים ואז יש להניח שהבחירה תהיה בהתאם לגודל האירוע ולא תהיה פגיעה אישית במי שזכרו לא יונצח.

אריה לין

בולי ישראל שיוכיעו ב-1982/83

מילא הגדנ"ע יעוד זה, אך היה גם מסגרת לוחמת בשעת צורך.

בשנות ה-50 הוסב עיקר עיסוקו של הגדנ"ע לפעילות חברתית וחינוכית בקרב בני הנוער שעלו ארצה. בשנות ה-60 שונה היעד והגדנ"ע פעל בבתי ספר על יסודיים ובקרב הנוער העובד.

יום הופעת הבולים:
22.4.82

הקמת מל"ח (משק לשעת חירום) פתחה לגדנ"ע אפיק פעילות נוסף ואומנם במלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכיפורים הופעלו עשרות אלפי גדנ"עים במסגרות משקיות שונות ובפעילות בטחונית. אחרת, בעורף ובכך סייעו למאמץ הלאומי בשעת חירום. לאחר מלחמת יום הכיפורים וריבוי פעולות הטיור נדרש הגדנ"ע למקד את מאמציו בהכשרת בני הנוער לשרות ב"משמר האזרחי" בהגנה המרחבית ובהכשחת מרחבי מגוריהם.

על פי החלטת ועדת החינוך של הכנסת הוגדרו תחומי האחראיות בין משרד החינוך המפעיל את מסגרת של"ח (שדה, לאום, חב"רה) לבין פיקוד הגדנ"ע, שנטל את האחראיות לאימון הקדם-צבאי של הנוער עד מועד גיוסו לצה"ל.

מדליה לשרות הבולאי

ביריד הבינ"לאומי ה-21 של אומנות ובר לאות, שאורגן עלידי האיגוד הבינ"לאומי של מנהלי דואר לתיירות ותרבות בוונציה, זכתה תצוגת בולי דואר ישראל שנשלחה על ידי השירות הבולאי, במדליית ארד.

ביריד השתתפו משלחות ממנהלי דואר בארצות שונות והוצגו קרוב ל-300 מוצגים של אמנים עובדי דואר מכל העולם.

השירות הבולאי מסר לנו פרטים על תוכנית הופעת בולים חדשים בשנת התקציב 1982/83 (1 באפריל 1982 - 31 במארס 1983). הכוללת 14 סדרות, חלקן בנות בול אחד, וחלקן בנות 2 או 3 בולים. הבול הראשון יהיה בול הזיכרון תשמ"ב המופיע כל שנה לקראת יום הזיכרון לחללי צה"ל.

עמו יופיע בול הגדנ"ע ו-3 בולי אומנות הציור (תמונות ממזיאון תל-אביב). סידרת מועדים לשמחה תשמ"ג (4 בולים), 70 שנה ל"הדסה" (בול אחד), מושבות בנות 100 שנה (2 בולים) - חלק א', דבורים (בול מניעת עישון (בול אחד), מושבות בנות 100 שנים (שני בולים) - חלק ב', ארץ ישראל היפה (בול אחד), עתודה או סידרה מן המניין שתוקדש לנושא "יודאיקה" (4-3 בולים), יופיעו במרוצת שנת הכספים 1982/83.

בעיית בולי העתודה

יש לציין, שהשירות הבולאי מודע לביקורת שנשמעה מקרב ציבור הבולאים, כי רוב הבולים הנמצאים היום בשימוש הדואר הם בולי עתודה. לפיכך, ינפיק השירות הבולאי בשנת התקציב החדשה סידרת בולים מן המניין - סידרה שלא הופיעה כבר זמן רב. אולם אין להתעלם מן הצורך של משרד התקשורת להנפיק בולי עתודה, נוכח האינפלציה והעלאה התכופה של מחירי משלוחי הדואר.

בול גדנ"ע - באפריל

בחודש אפריל צפוי, נוסף לבולי זכרון לחללי צה"ל ושלושה בולי אומנות, גם בול זכרון לגדנ"ע, פרי מכחולו של אסף ברג מירושלים. הציור סמלי ועליו. ביום הופעת הבול יופיע עלון הסברה מיוחד עם שפע פרטים על הגדנ"ע.

בשנים האחרונות חלו שינויים בהגדרת תפקידי הגדנ"ע ויעדי פעולתו. גדודי נוער הוקמו, רשמית, בל"ג בעומר תמ"א (15 ב"מאי 1941) כמסגרת עזר שנועדה לגייס, לאמן ולהפעיל את הנוער במשימות בטחון ניות בשירות "ההגנה". במלחמת השחרור

בבולי אמנות - תג'ר, פלדי ולובין

תחביבה בין השאר, הוא איסוף בולי דר-
אר.

אך מקרה הוא שבימים אלה מציגה הא-
מנית מבחר יצירות בתערוכה בתל-אביב.

אריה לובין

אריה לובין נולד בשנה שהרצל כינס את
הקונגרס הציוני הראשון (1897). את ילדותו
בילה באר"ב באווירה יהודית ובתרבות
עברית וזו הסיבה שבגלל 16 נשלח ללמוד
בגימנסיה העברית הראשונה - הרצליה. ב-
1923 התישב בא"י אולם את אומנות הציור
למד בשיקגו. לובין היה מצוי ביותר באומנות
המודרנית והיה אחד המתקדמים בחבורתו.
אהב לצייר ערבים ותימנים יושבים ומעשנים
נרגילה. תמונותיו מלאות הבעה גרוטסקית
וחוש מיוחד לרוח המזרח וצבעוניות, שהודות
להם יצא לו מוניטין.

ישראל פלדי

ישראל פלדי, (פלדמן) הוא חלוץ "קבוצת
1926 - 1928" שכללה אמנים צעירים בעלי
אישיות עצמית. הוא נולד ב-1892 ברוסיה
ובגיל 17 נתקבל לבצלאל. אחר כך למד בווינה
ובמינכן. בשנת 1921 ערך את תערוכתו ה-
ראשונה וזכה לשם של "פוטוריסטן". את רוב
יצירותיו מתקופה זו השמיד כאשר נתחולל בו
שינוי באומנות, תחת השפעת ביקורו בפריס.
בתקופתו האחרונה יצר קומפוזיציות מופש-
טות תוך ניצול חומרים שונים.

שלושת בולי האומנות החדשים הודפסו
בצורה שהיצירה מכסה את כל שטח הבול
ואילו הטקסטים מופיעים בהדפס רכב על גבי
היצירה.

באפריל צפויה המנה השניה לשנת 1982
וזה תכלול 5 בולים ב-3 סדרות. בול זכרון עם
אנדרטה לחללי חיל השיריון שצויר בידי דב
כהן, בערך נקוב של 1.5 שקל ומעטפת יום
ראשון - 2.10 שקל. הבול השני הוקדש ל-
גדנ"ע, בעל ציור סימלי, פרי מכחולו של אסף
ברג מירושלים. ערכו הנקוב 5 שקל ומעטפת
יום ראשון תעלה 5.60 שקל.

בסידרה השלישית 3 בולי אומנות הציור
שהוקדשו לשלושה אמנים: ציונה תג'ר, ישר-
אל פלדי ואריה לובין.

היצירות שנבחרו לשלושת הבולים מצו-
יות במוזיאון תל-אביב: הבול בערך נקוב של
7 שקל מראה את יצירתו של אריה לובין - נוף
תל-אביב; הבול בערך נקוב של 8 שקלים מ-
ראה יצירת נוף הכפר ליפתה שליד ירושלים
של ציונה תג'ר וזה בערך נקוב של 15 שקל
מראה תמונה בשם "פסטורלה" של ישראל
פלדי.

ציונה תג'ר

ציונה תג'ר היא, דומני, האמנית הישר-
אלית השניה שיצירתה תתנוסס על בול דואר
בעודה חיה עמנו (קדם לה זריצקי).
ציונה תג'ר היא הציירת הראשונה ילידת
הארץ. היא נולדה ביפו כביתו של אחד ממיי-
סדי העיר תל-אביב, למדה בבצלאל והיתה
אחת מקבוצת המתמדרים הראשונים בבצלאל.
בשנת 1924 יצאה לפריס ולמדה שם כשנתיים
אצל אנדריי לות, מחשובי המורים ב"אסכולת
פריס".

בארץ נודעה ציונה תג'ר בציורי הנוף
אנימי התחושה. היא מרבה לצייר את נופי יפו
וטבריה, תיאור טבע ודיוקנאות. במוזיאון
תל-אביב יש כמה מיצירותיה, בין השאר דיור
קן המשורר א. שלונסקי.

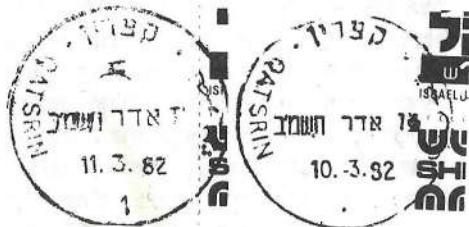
חותמות חדשות בגולן

איפוא היום הראשון לדואר מדינת ישראל בגולן.

החלפת החותמות בתאריך הנ"ל היתה במסעדה 1 ר2, מרום הגולן, דואר נע "רמת הגולן" וקצרין 1 ר2; אגב ביום חגיגי זה הר עלתה מעמדה של סוכנות הדואר בקצרין למעמד של בית דואר.

האספנים זכו הפעם במנה מכובדת של חותמות שכן בקשו בוודאי, חותמות היום האחרון של הממשל הצבאי וחותמת היום הראשון של דואר ישראל בגולן, לאחר החלת החוק הישראלי.

אגב, הדואר בקצרין פעל שלא ע"י הממשל ולכן החותמות זהות, אולם בזו של ה-10.3.82 אין מספר סידורי כי היתה רק חותמת אחת ואילו עתה יש שם שתי חותמות.

האירוע של פתיחת דואר בקצרין במקום סוכנות דואר, צויין גם בחותמת דואר זו הוטבעה ב-11 במאס בסניף דואר זמני בבית התרבות על-שם שלמה אבני ז"ל, בק-צרין.

עם החלת החוק הישראלי על רמת הגולן יוחלפו שם כל חותמות הדואר שבשימוש בתי הדואר, שפעלו עד כה על-ידי הממשל הצבאי שלטונות צה"ל הפעילו בכל איזורי הכיבוש בתי-דואר מטעם הממשל הצבאי שאמנם פרט עלים במתכונות של כל דואר אזרחי, פרט לאחריות המנהלית הקיימת באמצעות הממור-נה מטעם הממשל הצבאי.

חותמות הדואר בישובים תחת הממשל הצבאי כוללות בתוכם את האותיות "צה"ל" להבדיל מחותמות רגילות ביישובים בקו הירוק.

יחסית לא היו בגולן הרבה בתי-דואר של הממשל הצבאי, כי פועל שם דואר "רמת הגולן" המשרת את מרבית היישובים העבריים. נוסף לדואר הנע "רמת הגולן", פועל בית דואר בקצרין במעמד של סוכנות דואר וסוכנות דואר "מרום הגולן". במיגור הדרוזי פעלו שני בתי-דואר כשבכל אחד שתי חותמות: "מגדל שמש 1" ו"מגדל שמש 2"; כנ"ל "מסעדה 1" ו"מסעדה 2", (במגדל שמש נסגר הדואר ב-31.7.74.

בכל המקומות שהוזכרו הוחלפו ב-11.3.82 החותמות, בחותמות חדשות, שלא מטעם הממשל הצבאי וברור שלא תכלולנה את המילה צה"ל.

ה-10 במאס הוא איפוא, היום האחרון לחותמת הממשל בגולן וה-11 במאס הוא

החותמות האחרונות

חותמות דואר הממשל הצבאי בסיני לפני הנסיגה

סיני של היום האחרון לפעולות הדואר המצרי ב־1957 ו־1967 וחותמת היום הראשון של דואר הממשל הצבאי הישראלי באותם המקומות ב־1957 ו־1967 ואחרי זה. עתה ית־וספו לאוסף זה חותמות היום האחרון של ש־נת 1982 - 1981 !! והשאלה אם הנסיבות באמת שונות.

עם ובלי פוספור

הבול מסידרת עתודה שקל בערך נקוב של 1.1 שקל שהופיע ב־11.2.82, ימים אחדים לפני עליית התעריף ל־1.2 שקל, נמצא במק־ביל עם פוספור ובלי פוספור. מסתבר שפסי הפוספור בבול זה חלשים מאוד וקשה בכלל להבחין. נוסף לכך נמצאו

גליונות שבכמה בולים בהם חסר כליל הפרספור, כך שקיימים שני סוגי בולים בהנפקה זו. מבחינת שווי הבול אין לכך חשיבות מיוחדת.

ב־16 במארס הופיע בול עתודה 1.2 שקל.

הכל עוסקים עתה במבצעי פינוי מסיני, שהמועד הסופי כבר רובץ בפתח. מבחינה בולאית צפויות כמה חותמות "היום האחרון", המעוררות למחשבות נוגות על מיני המקרמות בהם יתחשל ב"יום האחרון" כל מעשה שהוחל בו "ביום הראשון". מעט מן הטעם טעמנו בפינוי קנטרה, אבו רודס, סט. קתרינה, נאות סיני ואל עריש. עתה נוספו עוד כמה נקודות בסיני בהם מתחשלת הנוכחות הישראלית ונצטרך להסתפק בחותמות "היום האחרון".

בית הדואר באופירה נסגר עם גמר העבודה ביום חמישי, כ"ג באדר 18.3.82 - אולם למעשה נשרף בית הדואר שם לרבות החותמת שהיתה בו ואין אפשרות להטביע אותם עוד. אגב, האספנים יזכרו לטובה את מנהלת סניף הדואר באופירה על אדיבותה וסבלנותה אליהם בשנות פועלו של סניף הדואר שם, שלא פעם הוטרדה על ידי אספני החותמות. הפינוי השני היה ב־31 במארס, היום בו ניסגר בית הדואר בימית. גם זה תאריך היסטורי ונציינו גם בתאריכו העברי - ז' בניסן תשמ"ב.

גם למנהל הדואר באשקלון מגיעה התורה על סבלנותו ואדיבותו וכן לעובדי הדואר שם על שפע ההחתמות שהטביעו במשך השנים עבור האספנים הרבים שלא יכלו להגיע אישית לצפון סיני ורצועת עזה, שם הוטבעו חותמות הדואר של המנהל הצבאי וקיבלו אותן באמצעות הדואר באשקלון.

גם חותמת הדואר הנע בצפון סיני עשר יה להגנו ושם הדואר הנע שם יוסב בוודאי לשם אחר שיתאים לאיזור שהדואר הנע ישרתו. ה-31 במארס 1982 הוא תאריך סגירתו של דואר נע צפון סיני. נקודת הדואר בבית עות נסגרה ב-23.3.82. באלבומי האספנים יש עתה חותמות

יונפקו בולים לזכר הרוגי מלכות

יחיאל דרזנר, מרדכי אלקחי, אליעזר קשאני
מאיר פיינשטיין, משה ברזני, אבשלום חביב
יעקב וייס, מאיר נקר, משה מרזוק, שמואל
עזר, אלי כהן, יוסף בצרי, שלום צלאח וחנה
סנש.

הממשלה אישרה את המלצתה של ועדת
השרים לענייני סמלים וטקסים, להנפיק גליון
בולים המוקדש לזכר הרוגי המלכות בדור
התקומה - נושאי דיוקנאותיהם של: נעמן
בלקין, יוסף לישנסקי, שלמה בן יוסף,
אליהו בית הצורי, אליהו חכים, דב גרונר,

האנדרטה, שהוצבה עליידי הפסלת די
נה אבד טוב, אלמנתו של עודד אבן טוב מ-
קיבוץ שער העמקים. איש יחידת הסיור של
החטיבה, שנפל בקרבות ליד שכם, נחנכה
במעמד חיילי החטיבה.

עלון מיוחד שיופיע לרגל הופעת הבול
ערב יום הזכרון, באפריל השנה, סוקר בהר-
חבה את פעולות החטיבה והקמתה.

בחטיבה היו אנשי מילואים ואנשי קבע
ששרתו ביחידות השריון, שהוקמו עוד במל-
חמת השחרור ולאחריה. רבים מלוחמי הח-
טיבה נפלו בקרבות מבצע "קדש" ביניהם
אלוף משנה שמואל גלינקא, ז"ל. בששת הי-
מים נלחמו חיילי החטיבה בשומרון ובגולן
27 מהם נפלו.

לכל אלה שלא זכו לראות את הניצחון.
תוקדש האנדרטה ובול הזכרון.

אנדרטת חטיבת השריון

על אם הדרך לצפת שבגליל, ליד עין
זיתים, נשקפת לעין הנוסע בכביש, אנדרטת-
פלדה, לזכרם של חללי חטיבת שריון (מי-
לואים).

אנדרטת חטיבת השריון תופיע השנה
בבול זכרון לחללי צה"ל להראות יום הזכרון
תשמ"ב.

האנדרטה הוצבה בחזית החורש שבין
עיצו נערכו שריוני החטיבה ולוחמיה, בימי
ההמתנה של ערב מלחמת 1967, מאז ה-19
למאי. בבוקרו של ה-5 ביוני פרצו שרשרות
הטנקים וחל"מי החטיבה את "הקו הירוק"
שמדרום לעמק יזרעל, ודהרו אל לב השומרון
הירדני דרך הכפרים סנדלה ומוקבילה.

הופיע קטלוג ואלך לבולים מן המניין

מהדורה חדשה לשנת 1982 של הקטלוג בעריכת ד"ר ואלך מרחובות, לבולי ישראל מן המניין, הופיעה זה עתה באנגלית. הקטלוג החדש שונה מהקטלוג הקודם של ד"ר ואלך, הן באיכות והן בכמות החומר שנכלל בו. ב-133 עמודיו הוא גדול פי שלושה בתוכן מהמהדורה הקודמת והפעם הוא מלווה בעשרות איורים תרשימים וציטומים חדשים. קטלוג ואלך, עוסק בסוגי הבולים מסדרות המעבר, מזלות, ערים, מנוף הארץ, עתה, דה, ושקלים. כל הבולים שהופיעו בתקופה שבין 1960 - 1981.

בהקדמה מביא המחבר הסבר מלא לשירות ההדפסה של הבולים בשיטת השקע במדפיס הממשלתי בירושלים. הוא מביא את סוגי הבולים לפי הנייר, הדבק, גוון וסימון בפסיוזרן. לסימני זרחן, שהחל בשנת 1974, ניתן בקטלוג דגש מיוחד ויש להניח שהפרטים הם המדויקים ביותר שאפשר היה להשיג. (כידוע, יש אספנים המייחסים חשיבות מיוחדת לסימני הזרחן השונים בצורת פסיוזרן אחד, ימין או שמאל, שני פסיוזרן וכו'). הקטלוג סוקר ביסודיות את תאריכי ההדפסה של הבולים השונים, דבר שאף הוא חיוני לאספנים רבים. כמרכז צוינו מספרי הגיליונות המאפשרים לבדוק את מספר גיליונות הבולים בכל הדפסה.

פרקים מיוחדים מוקדשים למעטפות יום ראשון של מיני הבולים עם זרחן ובלעדי וכן מיני סטיות בניקוב היוצרים בולים שונים. פרק בפני עצמו עוסק בפתיחת בית המיון החדש בתל-אביב והשימוש במיכשור מודרני לשיטת המיון במיקוד, בעזרת קווים מאונכים בצבע וורוד-אדום. בספר יש שפע פרטים בולאיים שעשויים להביא תועלת לכל אספן. מחירו 200 שקל.

על בולים ומספרים

בשנתון הסטטיסטי של משרד התיקשרות שפע נתונים על משרד התיקשרות והשרות הבולאי ומן הראוי לשתף מעט את קוראינו במספרים השונים המתייחסים לבולי ישראל והשרות הבולאי.

בשנת הכספים 1980/81 היו 13 הנפקות בולים, בס"ה 33 פריטים. ההכנסה מבולים אלה היתה 34,240 מיליוני שקל (מזה 15,360 מיליון שקל בחו"ל).

מספר מנויי השרות הבולאי היה בשנה שחלפה 73,810, מזה 62,515 בארץ, ו-11,295 בחו"ל. בשנה הנדונה נוספו 6,280 מנויים לעומת 9,140 שנשרו - רובם אזרחי ישראל. במספר המנויים בארץ ובחו"ל נרשמה לראשונה ירידה כדי 4%.

ההכנסות ממכירת בולים בחו"ל היו כדלהלן: (באלפי שקלים):

ארה"ב וקנדה - 6,140 מיליון.

ארצות בלוקס - 2,205.

גרמניה המערבית - 1,545.

שווייץ ואיטליה - 1,455.

צרפת - 765.

בריטניה - 595.

דרום-אמריקה - 445.

דרום-אפריקה - 325.

ארצות סקנדינביה - 320.

אוסטריה - 275.

יוון - 235.

יפן - 65.

מן הרשימה מסתבר, ש-45% מהכנסות השרות הבולאי היו ממכירה בחו"ל, רק כ-1.2 אחוז יותר מאשר בשנה שלפני כן.

72% מכלל ההכנסות באו ממנויים וסוחרים בולים, 21 אחוז ממכירה בימי הופעת בולים ורק 7% ממכירה בשאר ימות השנה. ס"ה ההכנסות שהיו למשרד התיקשרות מבולים ודברי דואר הסתכמו בשנת הכספים שעברה ב-258,700 מיליון שקלים.

מספר דברי דואר שנשלחו בארץ, לחו"ל ומחו"ל היה 425.2 מיליון, מעט פחות משנה שלפני כן (כ-2.2% פחות). בס"ה היתה אה מסויימת בפעולות הדואר, והיא כוללת במיוחד בדברי דואר-אוויר שנשלחו בפחות מ-10% משנה שעברה.

שרותי הדואר בארץ-ישראל 49-1948

תוך הליכה בעקבות המסמכים שנותרו מתקופה זו אנו נתאר בקצרה את מעשה השיקום והיציירה הנפלאים בשטח הדואר והטלקומוניקציה בתקופה היסטורית זו.

יום ראשון לפתיחת שרותי הדואר בארץ

ביום ראשון ז' באייר תש"ח, 16 במאי 1948, החלו לפעול שרותי הדואר של מדינת ישראל.

ביום זה נפתחו ברחבי הארץ 35 משרדי דואר, 10 סניפים עירוניים ו-46 סוכנויות דואר (רשימה מצורפת בזה) ובהם ניתנו שרר תי דואר לתושבי מדינת ישראל, שעל כינונה הוכרו יומיים קודם לכן.

מאת צבי הלפרין

ברשימתנו זו ננסה במידת האפשר לשחזר את תקופת יסודם של שרותי הדואר בארץ ישראל עם הקמת המדינה, והתפתחות הדרגתית של שרותים אלה בשנים שלאחר מכן. ממשלת המנדט הבריטית, בזמן שידעה כבר בודאות שהיא מסיימת תפקידה כאפוטרופוס על חבל ארץ זה, עשתה הכל כדי להביא הרס וכליה על שרותי הדואר שהיו קיימים אז בארץ.

עם הקמת המדינה, היה צריך לבנות כמעט הכל מחדש, ולא ייפלא, איפוא, כי חידוש השרותים הרב-גוניים ויזום שרותים דואריים חיוניים חדשים נמשך כמה שנים.

PO	68. עפולה	PA	44. כפר-סירקין
PO	69. עתלית	PO	45. כפר-עצה (אתא)
PO	70. פרדסי-חנה	PA	46. כפר-שמריהו
PO	71. פתח-תקוה	PA	47. כפר-תבור
PO	72. צפת	PO	48. כנרת
PO	73. קרית-חיים	PO	49. כרכור
PO	74. קרית-מוצקין	PA	50. מעברות
PA	75. קרית-עמל	PA	51. מאיר-שפיה
PO	76. ראש-פינה	PA	52. מגדל
PO	77. ראשון-לציון	PA	53. מזרע
PO	78. רחובות	PO	54. מטולה
PO	79. רמת-גן	PA	55. מעוז-חיים
PA	80. רמת-הכובש	PA	56. מרחביה
PA	81. רמת-השרון	PA	57. משמר-העמק
PO	82. רמת-תיים	PA	58. משק אילת-השחר
PO	83. רעננה	PA	59. משק יגור
PA	84. שדה-יעקב	PA	60. משק עיר-חרוד
PA	85. שדה-נחום	PO	61. נהלל
HPO	86. תל-אביב - משרד דואר ראשי	PO	62. נהריה
BO	87. תל-אביב - הרצל	PA	63. נחלת-יהודה
BO	88. תל-אביב - ביאליק	PO	64. נס-ציונה
BO	89. תל-אביב - דיוונגוה	PA	65. נען
BO	90. תל-אביב - נורדאו	PO	66. נתניה
PO	91. תל-מונד	PA	67. עיר-השופט

TA	24. חיפה - אחוות שמואל	PA	1. אבן-יהודה
TA	25. חיפה - בת-גלים	PA	2. אלונים
PA	26. חפציבה - בית אלפא	PA	3. אפקים
PO	27. טבריה	PA	4. אשדות-יעקב
PA	28. טירת-צבי	PA	5. באר טוביה
PA	29. יבנאל	PA	6. בית-הכרם
PO	30. יגור - נשר	PO	7. בית-השיטה
PA	31. יקנעם	PO	8. בני-ברק
BO	32. ירושלים - מאה שערים	PA	9. בנימינה
BO	33. ירושלים - מחנה יהודה	PA	10. בתים
BO	34. ירושלים - רחביה	PA	11. גבעתי-ברנר
PA	35. כפר-בהדרגה	PA	12. גבעתי-חיים
PA	36. כפר-ברוך	PO	13. גבת
PA	37. כפר-יתקין	PO	14. גבעתיים
PA	38. כפר-חסידים	PA	15. גדרה
PA	39. כפר-ידידיה	PO	16. הרצליה
PA	40. כפר-יהושע	PO	17. וזרוד-יעקב
PA	41. כפר-יונה	PO	18. חדרה
PA	42. כפר-יחזקאל	PO	19. חולון
PO	43. כפר-סבא	HPO	20. חיפה - משרד דואר ראשי
		BO	21. חיפה - הדר
		BO	22. חיפה - כרמל
		BO	23. חיפה - נחלה

מעמדן של יחידות הדואר

1. ותל-אביב נקבע מעמד HPO "משרד דואר ראשי" HEAD POST OFFICE
2. ליחידות הדואר המרכזיות בערי השדה והמושבות נקבע מעמד PO "משרד דואר" POST OFFICE
3. ליחידות דואר עירוניות משניות נקבע מעמד BO "סניף דואר" BRANCH POST OFFICE

קביעת המעמד של יחידות הדואר נעשה בתקופת המנדט בהתחשב בגודל המקום, כמות האוכלוסיה והיקף פעולות הדואר. למשרדי-הדואר הראשיים בערים הגדולות היו שעות עבודה שונות וכן עבדו חלקית גם בשבתות.

1. ליחידות הדואר בחיפה, יפו וירושלים

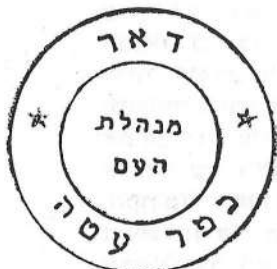
OFFICE

סוג ד'.
 כמו כן בוטל המעמד של "משרד דואר ראשי" ליחידות הדואר המרכזיות בערים הראשיות.
 סוכני דואר הועסקו על בסיס קבלני ולא נחשבו כעובדי מדינה. בהמשך שנת 1948 ובמשך שנת 1949 נוספו, נפתחו מחדש או שחל שינוי במעמדן של יחידות הדואר כדלקמן:

PO 12.9.49	קריית עמל .33	PO 24.11.48	לוד-23
PA 11.8.48	קריית ענבים .34		שדה התעופה
PO 15.2.49	רמלה .35	PA 11.10.49	מגדיל .24
PA 20.10.49	רמת דוד .36	PA 14.11.49	מגדל עדת .25
PA 11.10.49	רמות השבים .37	PA 24.11.49	נוה יער .26
PA 11.9.49	רמת השופט .38	PO 2.8.48	נצרת .27
PA 2.12.49	שבזיון .39	PA 1.9.49	עין החורש .28
PA 11.9.49	שער העמקים .40	PA 4.12.49	עין הכרם .29
PA 27.1.49	שפרעם .41	PO 7.12.48	עכו .30
PA 20.10.49	שריד .42	PA 13.10.49	עקרון .31
PA 1.12.49	תליוסף .43	PO 4.7.49	פרדס חנה - עולים .32

תקופת המנדט

תקופת המעבר - מנהלת העם

דואר ישראל

הכתוב של "כפר עטת" שונה לכפר-אתא מ-26/6/49 (המשך בעמ' 15)

4. ליחידות דואר עירוניות קטנות נקבע המעמד TA סוכנות דואר עירונית סוג א' TOWN AGENCIES
 5. ליחידות דואר לא עירוניות קטנות נקבע מעמד PA סוכנות דואר סוגים ב' ג' POSTAL AGENCIES
 בתקופה מאוחרת יותר לאחר קום המדינה נוספו סניפי דואר וסוכנויות דואר מסוג א' גם בערי השדה, וכן נוספה סוכנות דואר

PO 8.3.49	הכנסת .12	PA 6.12.49	אזור .1
PO 11.7.48	הקריה .13	PO 14.6.48	באר שבע .2
BO 14.6.48	הרצליה-חיפה .14	PO 17.11.49	באר יעקב - מחנה עולים .3
PA 9.8.49	חולדה .15	PA 2.11.49	בית שאן .4
PA 17.8.49	טבעון .16	PA 24.11.49	בית שעים .5
PA 3.11.49	טירה .17	PO 15.3.49	בתיים .6
PA 7.12.49	יבנה .18	PA 4.10.49	גבעתי עדה .7
HPO 9.1.49	יפו .19	PA 29.8.49	ג'יבנה .8
HPO 20.6.48	ירושלים .20	PA 1.9.49	ג'שמואל .9
PA 2.8.49	כפר-הרואה .21	PA 11.9.49	דליה .10
PO 12.4.49	לוד - העיר .22	PA 11.9.49	הזורע .11

כמו כן נפתחו סניפי דואר לרגל אירועים מיוחדים.

1. 26/12/48 לרגל הקונגרס העולמי של מכבי (בבנין בית המכבי בת"א)
2. 16/12/49 לרגל קיום האסיפה המכונה נת (בבנין הסוכנות היהודית)
3. 20/10/49 באוניה קדמה.
4. 9/11/49 לרגל "יום חיל האוויר"

הערות לרשימה:

בתיים וקריית עמל שינו מעמדם מסוכנות דואר סוג ב' למשרדי דואר.

ירושלים, יפו לוד-העיר לוד - שדה התעופה, נצרת, עכו, רמלה וסניף דואר הרצליה בחיפה נפתחו מחדש.

משרד הדואר "הקריה" עובר למעמד סניף דואר של תל-אביב מ-1/11/49.

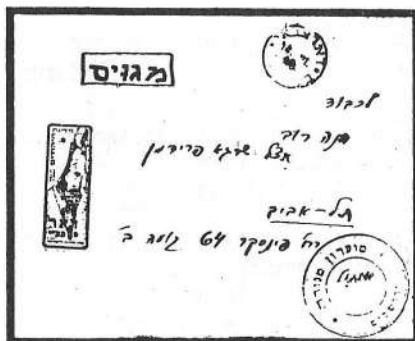
השם של סוכנות דואר "טירה" שונה ל-טירת הכרמל.

דואר אוויר מירושלים הנצורה

(המשך מחוברת פברואר 82)

מאת: ד"ר י. רמון

עד סוף מאי, מועד כינון הדואר הצבאי, נעשה המשך המישלוח מת"א עלידי הדואר האזרחי הרגיל. מאז התחלת פעולתו של הדואר הצבאי בת"א נשלחו רוב המכתבים הידועים ליעדם עלידי הדואר הצבאי ובתקופה זו לא נדרש כל ביול. במידה והיה ביול, היה הדואר הצבאי ככלל מחתים את חותמתו עלידי הבולים ולא על גביהם, כדי לציין שאין צורך בביול (ראה צילום א'), אך במקרים בודדים ובטעות החתים הדואר הצבאי את חותמתו על הבר לים האזרחיים.

א'

כל האמור בקשר להטסת הדואר הצבאי בסעיף 1 תופס גם לגבי דואר מועדון מנורה וכמעט וודאי הדבר שדואר זה הוטס מירושלים.

דואר "מועדון מנורה"

הסוג השני של מכתבים, שהוטסו במידה רבה של וודאות במאי ויוני מירושלים, הם מכתבי "מועדון מנורה". מועדון מנורה הוא מועדון חיילים משוחררים, שנוסד בירושלים אחרי מלחמת העולם הראשונה ב-1923 וסימלו היא מנורת שבעת הקנים היהודית העתיקה (היום סמל מדינת ישראל) ומכאן שמו. עם פרוץ מעשי האיבה ב-1948 הפך מועדון מנורה למרכז הסעד הראשי בעיר לנהגי השיירות מלוויהן וחיילים ירי שלמיים. מאחר ונהגים ומלווים רבים וכן חיילים רבים "נתקעו" בירושלים בצורה בלתי צפויה בגלל המצור, יזם המועדון, בין שאר השירותים, גם שירותי דואר לתל אביב. העובדה שהמועדון שירת אנשים הקשורים למאמץ הביטחוני, קירבתו הרבה לשדה התעופה המאוחר וקשריו עם הצבא הביאו לכך שהדואר שנשלח באמצעות מועדון מנורה קיבל סטטוס של דואר צבאי לכל דבר והוטס עם שאר הדואר הצבאי, כדי לוודא שסטטוס זה לא ינוצל לרעה הוטבע כל מכתב בחותמת המועדון ומזכירו הוסיף בכתב יד במרכז החותמת את המילה "מחיל" כדי להדגיש את האופי הצבאי של הדואר (ראה דוגמא בירחון הקודם). שיטת הביול, ההחתמה והמשך המישלוח של דואר מועדון מנורה מתל אביב ליעד הסופי, הם מגוונים ושונים. תיאור מפורט על כך ניתן במאמרם של קנר ושיגל (5).

המכתב המוקדם ביותר הידוע של דואר מועדון המנורה הוא מה-5.48, ומבול בבול מנדטורי. חלק מהמכתבים של מועדון מנורה נושאים עליהם את בול הכותל המערבי של קק"ל ללא הדפס רכב דואר. שלבאי המועדון לא היו עד 9.5.48 (מועד הופעת "בולי ירושלים") בולים אחרים ולמרות שלא היה לבולים אלה תוקף פוסטאלי, הם כובדו עלידי דואר מינהלת העם ודואר ישראל.

דורשים ידע מיוחד לזיהויים וגילו הסיפור המיוחד המסתתר מאחריהם.

דואר הסוכנות היהודית

בכמה מקורות מוזכר ללא דוגמאות כי הדואר הרשמי של הסוכנות היהודית הועבר אף הוא בטיסה לתל-אביב, ע"י הדואר הצבאי. סוג זה של דואר הוא הפחות מתועד ומעט מאוד ידוע על היקף השירות והתקופה בה פעל. אמנם סביר, שהדואר הרשמי של הסוכנות היהודית, שהיתה כעין הממשל האזרחי בעיר וייצגה את מינהלת העם, יקבל עדיפות במישלוח לתל-אביב אך לא ידוע לנו אם כל הדואר מסוג זה נשלח בטיסה או לא ולפיכך קשה לקבוע על-פי עצם ההשתייכות לקטגוריה זו, אם מכתב מסויים הוטס בדואר אוויר ויש להסתמך גם על תאריך הגעה או עדות מסייעת אחרת. המחבר אינו מכיר דוגמאות כאלה של מכתבים עם הוכחה חותכת ולכן סוג זה מוזכר כאן בהסתייגות-מה ורק בהסתמכות על המקורות. קבוצה חלקית בקטגוריה זאת הוא הדואר שהובא לסוכנות ממובלעת הריצופים וכנראה שאכן הועבר לת"א בדואר האוויר.

לסיכום עלינו להעיר, כי פרשת דואר האוויר מירושלים במצור, בהיותה חלק מהמסכת הכללית של קשרי הדואר עם העיר הנצורה, מעוררת בעיות סבוכות של הקשרים בין השיטות השונות להעברת דואר והשפעתן ההדדית, התקופות הרלבנטיות לכל שיטה, והזכאות לשימוש בשירותים השונים. לא לכל הבעיות יש לנו תשובות חותכות וחד משמעיות, כפי שהיינו מעדיפים, ועלינו להסתמך על דרגות שונות של סבירות, היקשים וידע אישי או מלוקט, שאין עמו תיעוד. למרות כל זאת התמונה הכללית המתקבלת היא של שירות דואר שקויים בתנאים קשים מאין כמוהם, בהעזה רבה וכאמצעים פרימיטיביים ביותר. נחישות ההחלטה לקיים את הקשר בין העיר הנצורה ושאר חלקי הארץ היא עובדה, שהיינו יכולים ללמוד ממנה גם היום, בעידן הקוממוניקציה באמצעות מחשבים ולוונינים.

המחבר מודה לד"ר צ. שמעוני ולד"ר א. ליבו על דיונים חשובים רבים בהקשר למאמר הזה ולמר י. שבתאי על עזרתו במתן דוגמאות מאוספו.

שלים בחודשי מאי ויוני. המכתב המאוחר ביותר הידוע עם חותמת מועדון מנורה הוא מה' 48 10.7 (באוספו של מר שטיין). למרות שבתאריך זה פעל כבר בצורה סדירה הדואר הצבאי בירושלים ולא היה צורך בסידור מאולתר כגון זה של מועדון מנורה. לאור קביעתו של מר לבנון שהשדה נסגר ב' 6.7.48, יש ספק אם מעטפה זו נשלחה לת"א בטיסה ומכל מקום הינה מחוץ למסגרת התקופה שאנו דנים בה.

דואר פרטי ואזרחי מועדף

ככלל, מישלוח דואר אזרחי ופרטי באמצעות שרות האוויר לא הותר. ישנם סיפורים על סכומי כסף גדולים מאד, שהוצעו לטייסיים ונדחו תמורת העברת דואר לת"א עבור חברות מסחריות אך לכל כלל יש יוצאים מן הכלל וגם במקרה זה שיקולים מיוחדים, אישיים או ציבוריים, הביאו לחריגות ספורות מהכלל. רוב המכתבים הפרטיים שהוטסו היו של אנשים שעסקו בשירות האוויר עצמו או אנשים שהכירו מישהו בשרות זה. היו גם מקרים בעלי ענין ציבורי רב, כגון מישלוח ידיעות מירושלים הנצורה לעתון נפוץ שהצדיקו מישלוח בטיסה. כל מכתב שלא נשא עליו חותמת צבאית או חותמת מועדון מנורה, נזקק לאישור מיוחד לצורך ההטסה. במקרה של אנשי שירות האוויר עצמם הספיקה זהותם של השולחים להעביר את המכתבים. במקרים אחרים, כגון המכתב שתואר לעיל, ניתן האישור על-ידי יהודה לבנון, שהיה האחראי על שדה התעופה בירושלים. במקרה של המכתב למערכת "הארץ" מופיעה בפינת המכתב באדום המילה "לברור" ומתחתיה המילים "נא לשלוח, אדי". כלומר המכתב לא נשלח עד שנתקבל אישור מיוחד לשולחו. מכתבים עם בולי ירושלים שאינם נושאים חותמת צבאית ירושלים, אלא חותמת צבאית בתל-אביב בתקופה הנדיונה, גם הם בוודאות רבה מכתבים שהוטסו מירושלים. מכתב כזה, למשל, מה' 6.6.48 נשלח לכתובת העוסקת בנושאי תעריף ושולחו היה כנראה קשור בדרך זו או אחרת לשירות האוויר. מכתבים חריגים אלה הם בין הנדירים ביותר בהיסטוריה הדוארית של ירושלים במצור; ברוב המקרים הם

בדרך לירושלים - בכופצ'אטסואנה

האחרון בסידרה הוא הבול בערך נקוב של 30 סנט והוא מראה את השליחים הולכים אל יושו עם האתון והעייר, אז עולה יושו על העייר ונכנס לירושלים ומתקבל עלידי המון מריע...

מקום ההופעה - ביתניה

כל התיאור הזה מתומצת בסיפור הרקע שניתן לבולים עלידי דואר פרטוריה, האחד ראי על הנפקת הבולים בטרטוריות השונות של דרום-אפריקה, ביניהן של כופצ'אטסואנה. טרטוריה זו מנפיקה בולים עצמאיים בהשראתה של דרום-אפריקה.

הבולים מתבססים על פסוקים מתוך יוחנן, מתי ומרקוס, התמונות צבעוניות ומד כירות את הנוף הישראלי שטוף-השמש עם בתים לבנים שטוחי-גג ושיטחי חול.

יום הופעת הבולים נקבע ל-1 באפריל לקראת חג הפסחא.

מעניין שמקום הופעת הבולים הוא יישוב בשם ביתניה בדרום-אפריקה שיופיע בחותמת "יום ראשון". יישוב זה מסביבות ירושלים מופיע כאמור באחד מבולי הסידרה. (בבולים עצמם אין הסברים, פרט למראה מקומות מתוך שלוש הבשורות שהזכרנו.

אריה גלזר - באו"ם

ב-28 באפריל יופיעו בדואר או"ם שישה בולים חדשים, מהם גלוית דואר אוויר שצוירה בידי אריה גלזר מתלאביב.

האגדה הנוצרית מספרת, כי כשבוע שלפני חג הפסח, הלך יושו לירושלים, אף-כי ידע, כי קיצו עלי-אדמות קרב והופעתו עוררה התרגשות רבה. הוא גרש את השולחנים מבית המקדש, הטיף והורה את תורתו במשך כמה ימים. התנהגותו עוררה עליו את רוגזם

של הכהנים והצדוקים וכמסופר - נתפס, נאסר והובא לדין. הוא הואשם בחילול שם אלהים ונידון למיתה. ליהודים לא היתה באר תם הימים רשות להוציא נידונים למוות ויושו הובא לפני הנציב הרומי, פונטיוס פילטוס, שדן אותו למיתה כסכסכן מדיני... השאר מסופר כמובן בבשורות של הברית החדשה. אותנו משכו השבוע תמונות ארבעת הבולים החדשים של כופצ'אטסואנה, המתארים את סיפור כניסתו של יושו לירושלים, שנועדו להופיע ב-1 באפריל. וזה סדר הסיפור: הבול בערך נקוב של 15 סנט מראה את בואו של יושו לכפר הקטן ביתניה שליד ירר שלים, עליאף שידע, כאמור, שיוסגר. הבול בערך של 20 סנט מראה את יושו מצווה על שליחיו להביא לו אתון ועייר וזאת משום שהסוס היה סמל של שררה ושימש בעיקר במלחמות בעוד שהחמור היה סמל השלום והצניעות ולכן בחר בו יושו. הבול השלישי, בערך נקוב של 25 סנט, מראה את רעיו של יושו מוציאים את האתון והעייר, תוך ויכוח, מידי איכר, אך כאשר נודע לו, לאיכר, ממנו הוחרם החמור, כי זה נועד ליושו, הוא מסכים...

בול אוסטרי לאמריק קלמן

בצרפת - בול למלחמה בגזענות

דואר צרפת מנפיק עתה בול מיוחד למלחמה בגזענות. תמונת הבול נדושה למדי, מראה מיני ידיים שחורות ולבנות אווזות זו בזו.

בול אחד הוקדש לתערוכת "פילקספרנס" שתערך בפריס ביוני השנה. ב־15 באפריל תופיע דפיתזכרון עם שני בולים בני 6 ו־4 פרנק שתימכר ב־30 פרנק - 10 פרנק המהיר הנקוב 20 פרנק דמי כניסה קבועה לתערוכה, כמקובל במקרים אחרים, בבולים ל־קראת תערוכות. הדפית היא בת 71.5 מ"מ x 100 מ"מ ובה שני בולי "מריאנה" המסורתיים של צרפת לפי בול משנת 1961 של ז'אן קוקטו.

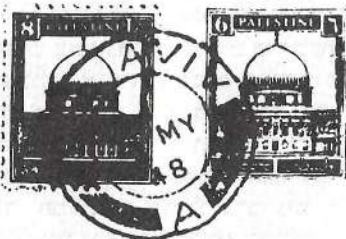
#

המשך מעמ' 11 / שרתי דואר 1948

יפו מקבלת בחזרה מעמד של "משרד דואר ראשי" מ־1/9/49 (בתקופה מאוחרת יותר עוברת יפו למעמד "סניף דואר תל־אביב).

בסוף שנת 1949 נקבע השם "בית־דואר" לכל יחידות דואר הגדולות במקום השם, "משרד דואר" שהיה עד אז.

בשם "משרד דואר" ישתמשו להבא רק לגבי משרד הדואר המרכזי בירושלים.

מימיו האחרונים של המנדט הבריטי

דואר אוסטריה יכבד השנה את זכרו של אמריק קלמן (אימרה), מלחין האופרטות היהודי־הונגרי, במלאות מאה שנה להולדתו.

קלמן, יליד בודפשט, שם למד בביה"ס למרסיקה, אגב לימודי משפטים. תחילה הלחין שירי קברט ולאחר ההצלחה פנה לאופרטות, שהיו בזמנו מאוד באופנה.

קלמן חי את רוב שנותיו בווינה, אחר־כך בשווייץ, ארה"ב ובצרפת. אחרי מלחמת העולם השנייה שב לווינה ונתקבל בהתלהבות. מן המפורסמות באופרטות שלו הן: "נסיכת הקירקס", "נסיכת הצ'ארדש" ו"הרוזנת מאריצה" (כולן הוצגו בארץ. בול אמריק יופיע בחודש אוקטובר.

הללויה - בצרפת

דואר צרפת הנפיק בול־זכרון לצייר מאנסי ויצירתו בשם "הללויה". הבול שייך לקבוצת בולי האומנות המופיעים בצרפת תכופות.

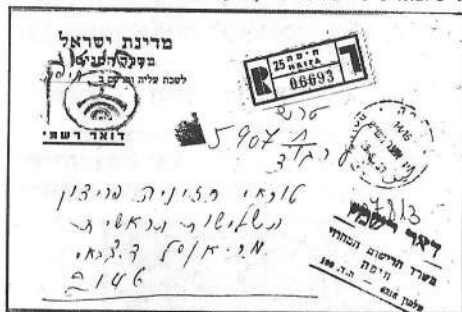
בול אושוויץ במזרח גרמניה

בול זכרון חדש שיוקדש למחנה ההשמדה אושוויץ, צפוי השנה במזרח גרמניה. דואר מזרח גרמניה הודיע שלקראת סוף השנה יופיע שם בול זכרון מיוחד עם אנדרטת הזכרון הבין לאומית אושוויץ בירקנאו. לא נמסרו פרטים נוספים.

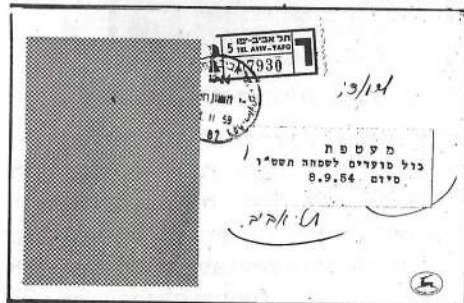
מעטפות דאר משנות צנע

מאת ד"ר עמנואל לפין

בישראל אנו פוגשים את שני סוגי החסר כון הנזכרים מעלה. מיד עם הקמת המדינה והתארגנות המוסדות הממשלתיים אשר "נייר רשמי" או מעטפת-דואר רשמית" לא הוכנו עדיין מראש, כך שבתקופת "מנהלת העם" המוסדות היו נאלצים להשתמש במלאי הנייר רות הרשמיים של ממשלת המנדט, במידה ר היה מצוי במחסנים. כשמדפדים כעת בקור רספונדנציה המתייחסת לגמר שנות הארבעים עים והתחלת שנות החמישים, אנו מוציאים בעיקר מעטפות שונות מזמן קיום המנדט. נציין כאן מעטפות הנושאות את הכותרת באנגלית "בשרות הוד מלכותו" - מודפסת או מוטבעת בחותמת. ומעטפות אחרות שבראשן החותמת הכוללת ארבע אותיות לועזיות בלבד "או"- "ה"- "מ"- "ס" - ראשיתבות של "און היס. מג'סטי סרביס", ועוד.

במרוצת הזמן ועם התגברות על "חבלי לידה", אך ללא אספקה של מכשירי כתיבה הדרושים עדיין, נשלחות מעטפות המנדט-ריות עם בטול הכתובות הלועזיות ע"י הדפסה בדפוס או הטבעה בחותמת של מלבן שחור או סגול, אשר מחק כליל את הנוסח המקורי.

המשך בע"מ 17

פעולת חסכון נחשבת בעולם כולו כפ-עולה כלכלית קונסטרוקטיבית ממדרגה ראשונה. אי לכך משתדלים המוסדות הממשלתיים והציבוריים בכל המדינות הנאורות למשוך את לב האוכלוסייה לחסכון ע"י מבצעים שונים, תעמולה רבתי ו"פיתויים" מסוגים שונים. התעמולה מתחילה בבתי הספר, באמצעות התקשורת וע"י מתן פרמיות שונות וכו'.

נוסף למגמה הכללית נערכים מבצעים במגזרים שונים ומכריזים על "חסכון ב"אנרגיה", "חסכון בדלק", "חסכון בחשמל" ובשטח, עליו נדבר כעת - בענף הדואר - "חסכון במעטפות". קיימות סיבות שונות הגורמות לפעולה זו, אשר יש לחלקן לשני סוגים: קיימים תקציבים הנעשים במרסדות ובמפעלים, מחד גיסא ומחסור בנייר - פשוטו כמשמעו - הנוצר כתוצאה ממשבר כלכלי במדינה או הפסקת אספקה עקב פ-עולות מלחמה, מאידך גיסא. במקרה הראשון מכריזים על "מחזוריות" במשלוח מכתבים, אשר מכניסים למעטפות משומשות שנתקבלו עלידי אותם המוסדות והמפעלים, מדביקים עליהן תווית חדשה הנושאת כתובת היעד. בצורה כזאת כל מעטפה עלולה להשלח מספר פעמים מבלי שהמכתבים יודקו במעטפות חדשות.

יותר רציני הוא המצב בו קיים מחסור חריף בנייר ובמעטפות מכל סיבה שהיא. אם המשבר נובע מפעולות מלחמה ומצור - פ-עולת החסכון הופכת למעשה ל"צנע" הדוגמא האופיינית ביותר ניתנה ע"י ברית המועצות בזמן מלחמת העולם השנייה. נייר חסר בצורה משמעותית ביותר בכל חלקי מדינת-הענק. האוכלוסייה הסובייטית היתה נאלצת לחפש פתרונות אפשריים כדי לשלוח מכתב: השתמשו, איפוא, בעטיפות משומשות של מחברות בתי ספר, בדפי העיתונים (גם הם היו נדירים ביותר!), בנייר ובקרטון לאריזת סחורות... מכתב עצמו ומעטפה הפכו לפריט אחד בלבד. המכתבים קופלו לרבעים, מל-בנים ומשולשים ולאחר הדבקת הכולים הד-רושים נשלחו למענם.

מעטפת טיסה לפלרמו

חברת מעוף קיימה ב־5 לחודש מארס טיסת בכורה לפלרמו שבאיטליה והמאורע צויין במעטפות טיסה מיוחדות. הוצאו שתי מעטפות: אחת מנמל התעופה ב־גוריון לפלרמו ואחרת מפלרמו לנמל תעופה ב־גוריון. מעטפה אחת היא ישרא־לית ונושאת עליה בול ישראלי עם חותמת 5.3.82 מנמל התעופה ב־גוריון כשבצידה השני של המעטפה הוטבעה חותמת הגעה בבית הדואר בנמל התעופה בפלרמו. על־גבי המעטפה האיטלקית, יש בול איטלקי עם חותמת כנ"ל ובצידה השני בול ישראל עם חותמת נמל ב־גוריון.

שנת סיבליוס

באיריה קצת שונה נזכר, כי שנת 1982 הוכרזה בפינלנד כשנת סיבליוס ובהשראת התזמורת הפילהרמונית הוותיקה ביותר של הלסינקי, יערכו מופעים מוסיקליים שם ויר נפק בול זכרון מיוחד. המאורע המוסיקלי החשוב הוא במלאת 400 שנה לפרסום "פיאיה קנציונס" – הבסיס למוסיקה הפינית. הבול הפיני הופיע ב־11 במארס והוא מראה שלוש שורות תווים של סיבליוס מש־לוש יצירות שונות. סיבליוס נערץ מאוד בפינלנד ומחוצה לה ורבים רואים בו את גדול המלחינים בת־קופתנו. (1865–1957). יצירתו לתזמורת "סיפור" פירסמה אותו לראשונה. בגיל 32 העניקה לו ממשלת פינלנד מילגה לכל ימי חייו, למען יקדיש כל זמנו להלחנה.

במעטפות דלעיל השתמש הדואר עצמו ומרסדות ממשלתיים ישראליים למיניהם.

עם הכרזת משטר הצנע חזרת שוב פ־עולת חסכון מעטפות-דאר אשר מתפשטת ממוסדות הממשלתיים אל מוסדות ציבוריים ומפעלים פרטיים שונים. בתקופת ה"צנע" נשלחים המכתבים במעטפות שונות ומשונות כאחת. נציין כאן 7 סוגים לפחות, כדלהלן:

1. מעטפות עשויות מעותנים
2. חורים ו"סטנסילים" (שכפולים)
3. מסמכים מיושנים שונים
4. תעודות משלוח של ספקי הממשלה וצ.ה.ל. (!)
5. מעטפות מיועדות למצביעים לכנסת, עיריות ומועצות מקומיות
6. מעטפות מנייר לאריזות מלט
7. מעטפות השרות-הבולאי המיועדות ל־הופעת בולים חדשים ("יום ראשון")

במסגרת המאמר הזה לא ניתנת אפשרות כלשהי, כמובן, לפרט את כל הסוגים הרבים למיניהם ולהביא לידי קטלוגיזציה של מוסדות ומפעלים, אשר השתמשו במעטפות. נסתפק לכן במתן פרטים הנוגעים לסוג 7 דלעיל, בו ידועות מעל ל־25 מעטפות שהוצאו בשנים 1950–1956 ואשר מוסדות ממשלתיים שונים השתמשו בהן בשנות השישים.

קיימים, אפוא, שני מינים שונים:

א) מעטפות עליהן התמונה או הציור המקורי נמחקו ע"י הדפסה בדפוס של "מלבן", אשר טשטש לחלוטין את המצויר. ה"מלבן" הוא בעיקר בצבע שחור, אך ישנו גם לפעמים בגוון חום ואפרפר. גודלו מ 1 עד 6.5 סמ' ברוחב ו־8'9 סמ' באורך. (ב) אותן המעטפות של "יום ראשון" (בלתי מבוללות כמובן), אשר קופלו בצורה כזאת שהצד החיצוני הכולל תמונה או ציור נהפך לצד פנימי. (בכרכיה מעודפי נייר מודפס). חלק מאותן המעטפות נושא עתה רשתית כחולה המודפסת בפנים המעטפה וכאילו מהווה "בטנה". במעטפות אחרות "מקופלות פנימה" – אין בהן שום מחיקות או הדפסות-ביטול.

נראה שאיסוף הפריטים דלעיל ע"י ה־בולאים בין היתר, רצוי, כי הוא מהווה אוסף היסטורי ופוסטלי כאחת ומאפיין, אפוא, תקופה שלמה בתולדות מדינת ישראל. נשמח לקבל כל הערה או תוספת למחקר הזה.

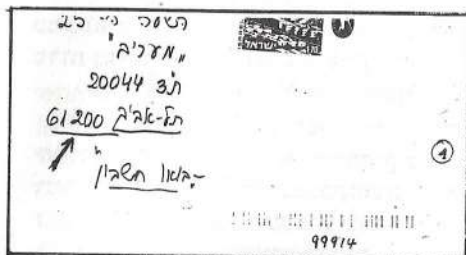
המיקוד ובעיותיו

לפני כשנה כתבנו על הפעלת המיון האוטומטי בישראל, שהביא, בין השאר, נר שא חדש לבולאות הישראלית. בעולם הגדול מקובל המיקוד כחומר אספני ועם הופעת הפריטים הישראליים הראשונים נמצאו גם איי-הבנות ואידיוקים בפיענוח המיקוד. בירחון האמריקאי "ישראל פילטליסט" פורסמו הערות לגבי המעטפות שהוכנו בארץ ע"י ד"ר יוסף ואלך ומן הראוי להבהיר את הטעון הבהרה. להלן הערותיהם של ואלטר ספיס ופריץ גרולמאן:

"המשונה הוא, שעל כמה מן הפריטים אותם מביא ד"ר ואלך "הקווים האדומים" לא תואמים כלל את המיקוד בכתובת. אנו יכולים להבחין בכך, כיוון שאחד מאיתנו הוא חבר באיגוד עובדי המיכון האוטומטי של הדואר, ובידנו נמצא "המפתח" לפיענוח הקוד של שיטת טלפונקן - השיטה בה משתמשים בישראל."

ד"ר ואלך מציין נכונה שמספר הקווים האדומים והמרחקים ביניהם מצביעים על המיקוד ואילו מספר נוסף (אף הוא באדום) בצד השמאלי, מצביע על המכונה בה השתמשו לסימון הפריט במיקוד. אך כיצד קרה שבמעטפות במיקוד 61200 - הקווים המתורגמים בפיענוח - מצביעים על מספר 99914. (ראוי לציין ומזכיר הדבר, ששתי המעטפות שהוכנו ע"י חברת טלפונקן ל"חזרה הכללית" מוקדו נכונה, ואילו המעטפה הפרטית שעליה רשומה כתובת בכתב יד אינה ממוקדת נכון. ועוד כהנה וכהנה.

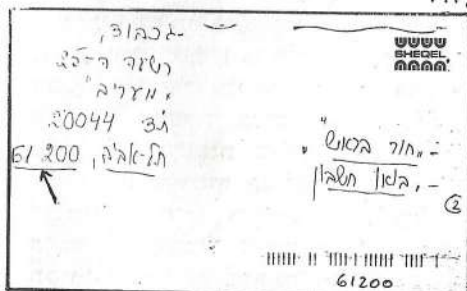
פנינו לד"ר ואלך ובקשנו התייחסות להערות הללו שהן האשמה כבדה עליו כיוון שזו המעטפות. ד"ר ואלך מודע לאידיוקים בפיענוח הקודים השונים והוא מעיר: כשהוכנס המיקוד לישראל (על פי השרטה של חברת טלפונקן) התעוררה בישראל בעיה שאינה קיימת בגרמניה או בארה"ב שם 80% - 90% מן המעטפות כוללות את המיקוד ואילו בארץ רק 30% - 50% בלבד. כדי להתגבר על המצב, יש "מפתח" נוסף בצד השמאלי של המעטפה. המפתחות האלה נקראים "מפתחות הכוונה", לפיהם התחלקה המדינה ל-15 איזורים רחבים שאינם זקוקים

מעטפה מס' 1 - הפיענוח אינו תואם את המיקוד דוקא למיקוד המדויק שלהם. מפתח זה ניתן לשינוי לפי הצרכים, וזה מה שקרה מספר חודשים לאחר הטבעתו. (מפתח "13", למשל, פרושו עתה - "כתובת לא מושלמת"). יוצא שהמספר שגרם לאי-הבנה הוא למעשה מפתח של איזורים לא גדולים בהם הדואר אינו כולל עדיין, את המיקוד. מספרים אלה אף שונים במשך הזמן מעיר לעיר (הם לא קבועים) ובוודאי שהיו פה ושם טעויות של ממש - אך ללא משמעות.

כרגיל מטביע מפעיל מכונת המיון בלחיצת יד את המיקוד על דבר הדואר הנכנס. המכונה "מתרגמת" מספרים אלה למערך קווים ניצבים. המרווחים בין הקווים מאפשרים למכונה "לקרוא" את המספרים ולבצע את הפעולה המיכנית של שלשול דבר הדואר לשק המתאים.

בכדי להתגבר על "חוסר המיקוד" כל-לה המכונה מספר לחצני עזר מ-01 (99901) עד 15 (99915). בפרק הזמן הראשון בעת ההפעלה הנסיונית מיום 12.11.80 חולקו מספרים אלה בשיטת קידוד אחת. לדוגמא העיר רחובות קיבלה את המספר 02 (99902). לאחר הפעלת השיטה למעשה ביום 23.11.80 ניתן מספר זה 02 (99902) לגבעתיים. פרט לכמה שיבושים וטעויות אנוש זהו ההסבר הנכון לשינויים שחלו בשיטות הקידוד.

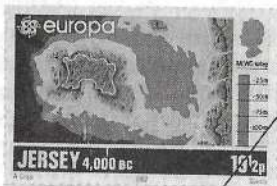

מעטפה מס' 2 - הפיענוח תואם את המיקוד

בול ב־10 דולר (!)

ב־12 במארס השלימה ניואה, הטריטר ריה הזעירה של איי קוק המנפיקה בולים עצמאיים, את סידרת הבולים הגדולה שלה ו...היקרה. בסידרה 30 בולים מ־2 סנט ועד 10 דולר, כאשר 12 הבולים הראשונים מ־2 עד 80 סנט הופיעו פעמיים (בערכים זהים ורק הציור שונה). ששת הערכים הגבוהים הם: 1 דולר, 2, 3, 4, 6 ו־10 דולר.

אפרודיטי 1982

שתי אפרודיטות - זו של טיציאן, מה־מאה ה־16 השייכת לאוספו הפרטי של הדוכס מסאתרלנד וזו הידועה בשם אפרודיטי המ־תרחת - פסל משנת 250 לפנה"ס שנמצא בסולוי, תופענה בשני בול־דואר חדשים של קפריסין.

שני הבולים יופיעו ב־12 באפריל כבול־זכרון.

מבולי "אירופה" של קפריסין

בול אנטי־אינפלציוני

במדינות רבות הבינו שלטונות הדואר את השפעתה השלילית של האינפלציה על מכירת הבולים, הן לאספנים והן לצרכי ביול ומנסות להלחם בכך. השיטה הפופולארית ביותר היא הנפקת בול ללא ערך, כמו הבול הקנדי. זהו בול עליו מופיעה המלה קנדה, ציור העלה האופייני למדינה ובמקום מחיר מופיעה האות A, המציינת כי הבול נועד ל־משלוח מכתב בתוך קנדה. מחיר הבול כיום הוא 30 סנט, המחיר החדש למשלוח מכתבים בתוך קנדה החל מה־1 בינואר 1982. אם יר חלט על העלאת תעריפי הדואר ימכר הבול במחיר החדש שיקבע למשלוח מכתב פנימי, המחזיקים בבול יוכלו להמשיך להשתמש בו ללא תוספת מחיר.

קנדה אינה המדינה הראשונה המנפיקה בול מסוג זה. קדמו לה מדינות אחרות (שב־דיה) שבהם האינפלציה השנתית היא כח־מישית מאשר בישראל, בה לא פעם הוכיחו אנשי הדואר כי הצבי פועל כמו צב.

באפריל יתחילו להופיע ראשוני הבולים במסגרת "בולי אירופה 82". נושא השנה של מרבית בולי אירופה יהיה אירועים היסטוריים. שוודיה תציין בבוליה את הרפורמה האגררית הגדולה ואת מפעלו של האסטרר נום השוודי המפורסם, ממציא המדחום הנק־רא על שמו, הפרופסור אנדרס צלסיוס. יר פיע גם קונטרס עם בולים אלה.

★

יום הולדת המלכה, באפריל השנה יצויין ככמה מדינות חבר העמים הבריטיים, אר סטרליה כבר הודיעה על הנפקה מיוחדת ב־21 באפריל. ב־19 במאי תופיע סידרת ורדים בת ארבעה ערכים.

כך נולד בול

מאת ד"ר חיים גלאון

פרט לבול זכתה הציירת גם בציור גיליון מזכרת. הגיליון מתאר את הבול במרכזו וכתובת מסביב: "זהירות בדרכים" בעברית ובאנגלית. המעניין בגיליון הוא שמעבר החציה ממשיך לרוחבו וכאילו מתפרץ מן הבול. גם השוליים עם הכתובת מסמלים מעברים בטוחים להולכי רגל. רות שותפה גם בהדפסת הבול. כל צייר בולים חייב לעקוב אחר דרכו של הבול. "הקטע הזה שבו נולד הבול מתחת למכש הדפוס הוא ממש מרגש", מספרת רות קנטור. "זה כמו תינוק שנולד. תחילה רואים את גליל הנייר הארוך נכנס למכונת הדפוס, ואחר כך יוצא בול מוגמר בצורת גיליון מנוקב וממוספר. התהליך מזכיר לידה".

עבודת גמר בציורי ילדים

רות, המצטרפת למשפחה מכובדת של גרפיציסטים שזכו לצייר בולי ישראל, נולדה בחיפה ולמינה דה בבית הספר הריאלי בעיר. במסגרת בית הספר התיכון הכינה עבודת גמר על ציורי ילדים בנושא "גישות חינוכיות לציור המבוססות על התפתחות אמנות הילד". היא שירתה בצבא במסגרת הנח"ל במשך שנתיים בקיבוץ כפר חרוב ברמת הגולן. רות מגלה שאין לה תחביבים יוצאי דופן פרט לציור. היא רוקמת ומציירת הרבה. מאז סיימה את הצלאל, היא עובדת במשרד פרסום תל אביבי כמעצבת גרפית. בעבודתה היא מאירת כרזות, מעצבת מודעות לעיתונות ועוד. אחת העבודות שביצעה במסגרת לימודיה מחכה לגאל. היא עיצבה תדמית לחברת הטלפונים, אם וכאשר תקום כחברה פרטית. היא הכינה סמלים, שם החברה ואפילו בגדים לעובדיה.

בינתיים הוזמנה להשתתף במרכז נוסף לבול ישראלי על ידי השירות הבולאי. אין היא מגלה לנו את תוצאות התחרות, אך יש לקוות כי נראה אותה בעתיד מעצבת ומציירת בולים נוספים עבור משרד התקשורת בישראל.

לידתו של בול דר אר איננה קלה. לעתים נדרשים שנה עד שני תיים למזן השלב הראשון ועד להופעתו באש נבי הדואר. שלבים אלה עברה בדרכה אמינית צעירה בת עשרים וחמש, רות קנטור מתל אביב, העומדת בעוד זמן קצר להיות אמרהורית של בול ישראלי חדש.

רות, בוגרת האקדמיה לאמנות ועיצוב בצלאל במחלקה לעיצוב גרפי, הגיעה אל עולם הבולאות בדרך מקרה. במסגרת השנה הרביעית והאחרונה ללימודיה השתתפה בתחרות לציור בול בנושא "זהירות בדרכים".

איש המועצה למניעת תאונות בדרכים ונציג השירות הבולאי הגיעו אל "בצלאל" על מנת לשתף את התלמידים בנושא התחרות. הם נתנו הסברים על חשיבות הזהירות בדרכים ומניעת תאונות. וכן קיבלו המעצבים לעתיד מידע כללי על ציור בול. והודגש שאי אפשר לכלול בבול פרטים רבים.

יש מגבלות בגודל וכמובן אסור לשכוח פרטים חשרים כמו: ערך נקוב ושם המדינה בשלוש שפות. מן הרגע הראשון בחרה רות קנטור ברעיון שקסם לה: "הרגשתי שהכל פסימי ודי מפהיד בהתייחסות לתאונות בדרכים. בניגוד להגיון בחרתי במשהו אופטימי יותר נאיבי. מימד שמח הבא לכיטוי באמצעות ילדים השמים לב לזהירות בדרכים ולחייאת כביש בדרך נכונה", מגלה הציירת.

מכוניות מול ילד

הציור שזכה בפרס הראשון, פרי מכחולה של רות, מתאר ילד מחזיק בלון צבעוני בידו, חוצה כביש במעבר חציה ולידו ממתנינות מכוניות. הרעיון נחמד וברור למתכוונן בבול. רות איננה נוהגת. אין לה מכונית פרטית, והיא שייכת לדבריה למעמד הולכי הרגל. "אני רואה בצי מכוניות איום רציני. מן הידע שהעבירו לנו ב"צלאל" הבנתי שתאונות רבות קורות להולכי רגל ולילדים בכלל. ציירתי הכל בקו שחור רצוף, כך נולד האיום של המכוניות מול הילד הצבוע בצבעים אדום צהוב וכחול - צבעי היסוד. רק הבלון צבוע באדום רמז לרמזור האדום, המאפשר לילד לחצות את הכביש בבטחה", מסבירה רות את שיקוליה בבחירת הנראות.

"How are the mighty fallen!"

The latest review of the stamp market published in the USA by the Scott Publishing Company informs its readers that the stamps of Israel and the United Nations, which once headed the list of the countries most popular with collectors, are now at the very bottom of the list. The explanation in the case of Israeli stamps may well be that galloping inflation has led to a situation in which our stamps are no longer a good investment. The classic Israeli stamps — the Doar Ivri series — however are still going up and up in price, and at a recent public auction a complete mint tab set of the 9 stamps was sold for no less than IS 100,000 (approximately \$5,500).

Yet another increase in postage rates

The Post Office scarcely managed to issue a IS 1.10 "stand-by" stamp to meet the requirements of the Jan. 1 postal rates when a further increase was announced with effect from 17 February. The new rates are as follows:

Inland letter - IS 1.20 (previously IS 1.10);
Air mail to Europe - IS 5.60 (IS 5.00);
Air mail to the USA - IS 8.20 (IS 7.30);
Air letter - IS 5.00 (IS 4.50)

There is talk of frequent revisions of postage rates in the future in line with changes in the cost-of-living index and the Post Office is considering following in the footsteps of the US and Canadian Post Offices and issuing stamps bearing no value — one for internal mail and one for overseas mail — which will be sold at prices corresponding to the tariff in force at any particular moment.

Commemorative postmarks

11 March 1982 Opening of Qatsrin Post Office (replacing the Postal Agency), Cultural Centre, Qatsrin.

Another prize for Israeli stamps

At the 21st International Art and Philately Fair held in Venice at the end of 1981, the Philatelic Services' exhibit of Israeli stamps was awarded a bronze medal.

המדליה שהוענקה לשרות הבולאי בתצוגת האיגוד
הבינלאומי של מנהלות דואר

ההולנדים למען הפולנים

רגישותם של ההולנדים לדיכוי הפוליטי של
העם הפולני בכל הקשור בפעולות "סולידריות"
מצאה ביטוי בסידרת בולים של הדואר המקומי
עירוני של אפלדורן, בהולנד.
ה"דואר" שם שהוא מן החשובים במדינה
(עוסקים בו 35 איש והוא משרת אנשים פרטיים
ומוסדות לרוב), הנפיק סידרה בת ארבעה בולים
(לא פוסטליים) המראים ידיים מושטות לעזרה
וכתובת "הולנד עוזרת לפולין".

Israel's 1982/83 stamp programme

The Philatelic Services have released the following tentative programme of new issues for the period April 1982 – March 1983:

Memorial Day 1982	– 1 stamp
Gadna	– 1 stamp
Israel Art, from the	
Tel Aviv museum	– 3 stamps
Festival Stamps 1982	– 4 stamps
Hadassah's 70th anniversary	– 1 stamp
Settlement centenaries I	– 2 stamps
Bees	– 1 stamp
Settlement centenaries II	– 2 stamps
Beautiful Israel	– 1 stamp
Stand-by stamps	– 2 or 3 stamps
Definitive series on the subject of "Judaica"	– 3 or 4 stamps

*

*

In addition, there will be a souvenir sheet for the Beer Sheva National Stamp Exhibition and a series of 20 stamps honouring those who sacrificed their lives in order that the Jewish State could become a reality:

★ ★ ★

Naaman Belkind and Josef Lishansky of NILI, the pro-British first World War spy network; Shlomo Ben-Yosef, the first Jew to be hanged by the British Mandatory authorities in the 1930's; Hanna Szenes, who was parachuted into Nazi-occupied Europe; Moshe Marzuk and Shmuel Azar, executed for their part in the 1955 Cairo security mishap; Yosef Basri and Shalom Salah, hanged in Iraq in the early 1950's for Zionist activities; Eli Cohen, the spy who penetrated the highest echelons of the Syrian regime prior to the Six-Day War, and 9 members of the Irgun Zvai Le'umi underground – Dov Gruner, Yehiel Drezner, Mordechai Alkahi, Eliezer Kashani, Meir Feinstein, Moshe Barazani, Avshalom Haviv, Ya'akov Weiss and Meir. Nakar.

New obliterations for the post offices on the Golan Heights

As a result of the transfer of all services, including the postal service, to the civil administration, it became necessary to change the obliterations in use on the Golan Heights, all of which incorporated the word "ZAHAL". On the 11 March 1982 the following obliterations were put into use:

Mas'ada 1 and 2 – in place of Mas'ada ZAHAL.

Merom Golan – in place of Merom Golan ZAHAL.

Doar Na Ramat Ha-Golan – in place of Doar Na Ramat Ha-Golan ZAHAL.

In addition, Qatsrin 1 and Qatsrin 2 replace the original Qatsrin.

Closing of postal units in Sinai

As the date of Israel's final withdrawal from Sinai draws near, the Post Office has announced that the following postal units will be closed down with effect from:

Yamit – 31 March 1982

Neviot – 23 March 1982

Ofira – 18 March 1982 – however the building housing the postal agency was burned to the ground in the first week of March and the contents, including the obliterator, were destroyed. As a result there was no official last day cancellation.

Speeding up the delivery of mail

According to a report in the English press, the famous American aircraft firm of Lockheed has found a new way of speeding up the delivery of its urgent mail over short distances by using carrier pigeons to carry microfilms of documents or computer data between the company's headquarters and its research branch 40 km. away. The company claims that the pigeons take half the time that would be taken by messenger and cost far less to "maintain" – they are also unionised!

FORTHCOMING ISSUES

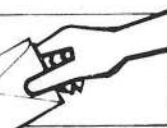
April 22 will see the issue of five new stamps devoted respectively to Memorial Day 1982, the GADNA and Israel Art.

The subject of this year's Memorial Day stamp is the Armoured Brigade Memorial at En Zetim which stands as a tribute to the men of the Armoured Brigade who fought and died in the Sinai Campaign ("Kadesh"), the Six-Day War and the Yom Kippur War. The IS 1.50 stamp was designed by Dov Cohen and printed by Lewin-Epstein.

The three stamps devoted to Israel Art portray works in the collection of the Tel Aviv museum. The IS 7.00 value depicts Aryeh Lubin's "Tel Aviv Landscape"; the IS 8.00 value, Sionah Tagger's "Landscape" and the IS 15.00 value, Israel Paldi's "Pastorale". All three stamps were printed by Lewin-Epstein.

The fifth stamp is in honour of the GADNA (Gedudei Noar — Youth Corps) which is a para-military organization encompassing the whole of Israeli youth between the ages of 14 and 18. It is responsible for the pre-army training of the 14-18 age groups and its members are assigned, in times of emergency to duties with the Civil Defence Forces, hospitals, postal services, Magen David Adom,

מכתבים למערכת

ברצוני להסב תשומת לב המינוריים ב־
שירות הבולאי על כך שקיים פיגור רב במשׁ
לוח ההזמנות בהופעת בולים חדשים. בהזׁ
דמנויות שונות פניתי לשירות הבולאי ותמיד
התשובה "תקלה במשלוח", או העדר כוח
אדם. האומנם זה שכרו של המנוי שיקבל את
הזמנתו באיחור?

שבתאי ק. תל־אביב

* * *

בנושא המשלוחים למינויי השרות הבר
לאי כותב גם ד״ר חיים שיבר מנתניה. לדעׁ
תו זה זילזול במנוי המשלם במיטב כספו וזׁ
מן רב לפני הופעת הבולים, דבר משמעותי
בתקופה אינפלציונית.

ד״ר שיבר מציין, לדוגמא, שהוא מנוי לבולי
ליכטנשטיין ואותם הוא מקבל ביום הופעתם
שם!!

* * *

בעניין החותמת ההפוכה של דואר חיפה
16.10.81 ("הירחון הישראלי לכולאות" דצמבר
81) ברצוני להעיר שממקור מוסמך נודע לי כי ה־
חותמת היתה בשמוש כשעתיים בלבד. לפי הערכתי
הוחתמו כ־400 - 500 מכתבים בלבד.

קובי פלר, חוג הנוער חיפה

etc. The IS 5.00 stamp was designed by
Assaf Berg and printed by the Government
Printers.

EXCHANGE WANTED

N. SAMPAT

284 Papermill

Westfield — Mass. 01085

U. S. A.

LESTER A. LEFTON

5825 Pinebranch Road

Columbia, South Carolina 29206

U. S. A.

HENRYK PIECYCHNA

Al. 1000 lecla 25k. m. 65

06-100 Pultusk

POLAND

VITTORIO POZZI

20046 Biassono (MI)

Via S. Pellico, 1

ITALY

PETER MATHEI

7/52/1 Type II

Ordinance Estate, Ambajhari

Nagpur - 440021

INDIA

LEE LOUDA

Jezkova 11/762

130 00 Praha 3

CZECHOSLOVAKIA

IERZY PREKURAT

Al. Wyzwolenia 91m. 53

97-200 Tarnaszow MAZ.

POLAND

FRANCISCO FARRE PINOS

Rbla. Volart, 52-atico-3a.

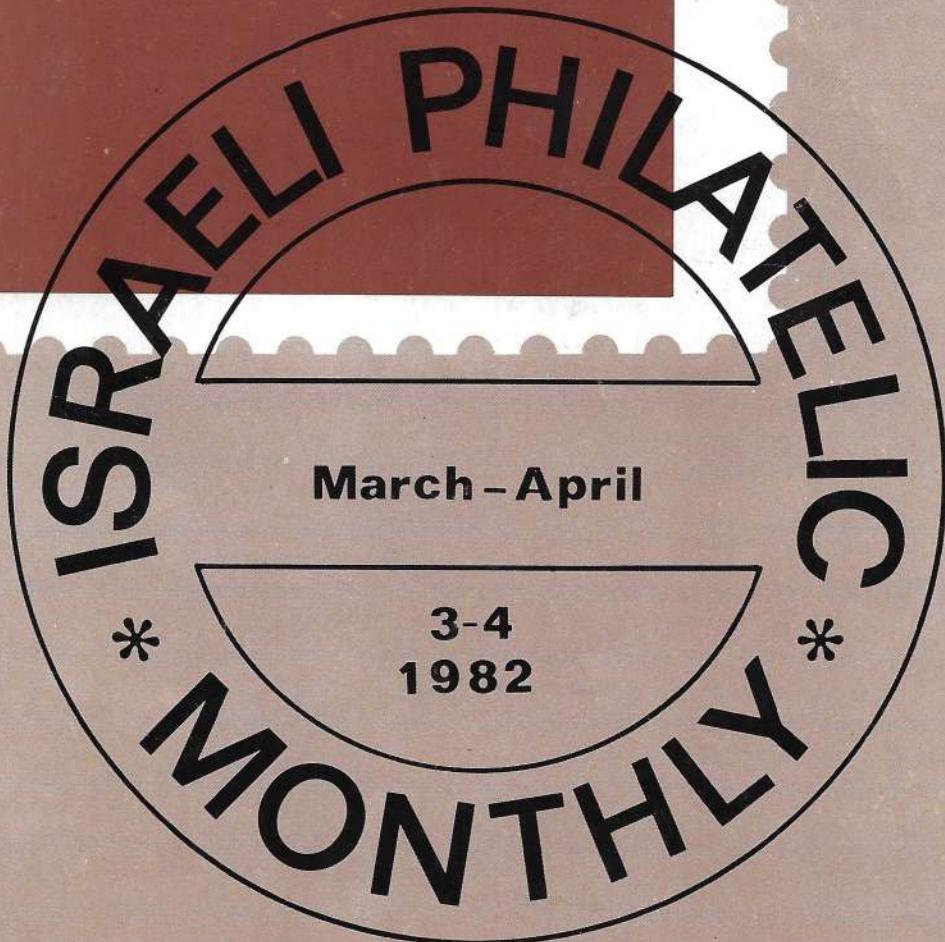
Barcelona (13)

ESPANA

התאחדות בולאי ישראלי
הספרייה

אמנות - אפריל 1982

הירחון הישראלי לבולאות